

„OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3 W WOJEWÓDZTWIE ŚWIETOKRZYSKIM”

**AKTUALIZACJA ANALIZY UWARUNKOWAŃ, PRZEPROWADZONA NA
PODSTAWIE M.IN.: ODSETKA DZIECI OBJĘTYCH OPIEKĄ W ŻŁOBKACH,
LICZBY DZIECI W ŻŁOBKACH I KLUBACH DZIECIĘCYCH W WIEKU DO LAT 3,
ZRÓŻNICOWAŃ PRZESTRZENNYCH W DOSTĘPIE DO MIEJSC OPIEKI ORAZ
POTENCJAŁU I PROGNOZ DEMOGRAFICZNYCH W PODZIALE NA GMINY
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

Dokument opracowany na potrzeby realizacji Regionalnego Programu
Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Kielce, GRUDZIEŃ 2019

Oddział Programowania
Strategicznego i Analiz
Urząd Marszałkowski
Województwa
Świętokrzyskiego

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3 W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	4
2. OCENA ZAPOTRZEBOWANIA.....	6
2.1 Ocena zapotrzebowania według danych pozyskanych z GUS (BDL).....	6
2.2 Ocena zapotrzebowania według danych pozyskanych z emp@tii.....	13
2.3 Realizacja projektu „Maluch” w 2019 roku	26
WNIOSKI	30
BIBLIOGRAFIA	32

WSTĘP

W dniu 4 lutego 2011 roku uchwalona została ustawa *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. 2011 Nr 45 poz.235). W myśl art. 2 ustawy, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianie. W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna. Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 rok życia. W przypadku, gdy dziecko, które ukończyło 3 rok życia umieszczone jest w żłobku lub klubie dziecięcym albo jest objęte opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna, rodzice tego dziecka są zobowiązani do złożenia podmiotowi prowadzącemu opiekę, oświadczenia o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.

Zgodnie z art. 8 ustawy, żłobki i kluby dziecięce mogą tworzyć i prowadzić gminy, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W myśl art. 7 ustawy, opieka w żłobku jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia, natomiast opieka w klubie dziecięcym od ukończenia 1 roku życia. W żłobku, zgodnie z art. 12 ustawy opieka sprawowana nad dziećmi przez opiekuna odbywa się w wymiarze do 10 godzin dziennie względem każdego dziecka.

Żłobkiem lub klubem dziecięcym w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. 2011 Nr 45 poz.235) jest każda jednostka organizacyjna, która wykonuje następujące zadania określone w artykule 10:

1. Zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
2. Zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
3. Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka¹.

¹ Ustawa z dnia 4 lutego 2011 *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. 2011 Nr 45 poz.235).

² Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

³ Tamże.

⁴ Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego do roku 2020, Kielce 2013.

⁵ Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa partnerstwa, maj 2014.

1. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3 W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH

Opieka nad dziećmi do lat 3 wpisuje się w prowadzenie pomyślnej polityki prorodzinnej. Jest ona wsparciem dla młodych rodziców w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi.

W dokumencie **Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**, potrzeba opieki nad dziećmi została zaakcentowana w ramach Priorytetu *Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną*. Priorytet ten oznacza wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, zwalczanie ubóstwa oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej, aby pomóc ludziom przewidywać zmiany i radzić sobie z nimi oraz móc budować spójne społeczeństwo. Realizacja tego priorytetu będzie wymagać modernizacji i wzmocnienia roli polityki w obszarze zatrudnienia, edukacji i szkolenia oraz systemów ochrony socjalnej poprzez zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej i ograniczenie strukturalnego bezrobocia, jak również zwiększenie poczucia odpowiedzialności społecznej w sektorze biznesu. Pod tym względem duże znaczenie ma zapewnienie dostępu do opieki nad dziećmi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu osób pracujących. Najważniejszym elementem będzie stosowanie modelu elastycznego rynku pracy i bezpieczeństwa socjalnego (*flexicurity*) oraz umożliwienie ludziom zdobywania nowych umiejętności w celu przystosowania się do nowych warunków i na wypadek ewentualnych zmian w karierze zawodowej².

Komisja Europejska przewiduje działania w ramach *Rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*³, które mają na celu:

- zrealizować własne ścieżki w zakresie *flexicurity* zgodnie z uzgodnieniami Rady Europejskiej, aby zmniejszyć segmentację rynku oraz ułatwić zmianę i pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego;
- wspierać nowe sposoby utrzymania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, wspierać aktywność osób starszych oraz zwiększyć równouprawnienie płci.

Działania związane z zatrzymaniem młodych, wykształconych ludzi w regionie, którzy posiadają rodziny, ułatwiających łączenie ról rodzinnych i zawodowych poprzez poprawę systemu opieki nad dziećmi ujęte zostały w regionalnym dokumencie – **Strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego do roku 2020** w ramach celu strategicznego 3. *Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki*, podcelu 3.1 *Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego, czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa*

² Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

³ Tamże.

myślenia o pomyślnej przyszłości. Zapisy Strategii wskazują na konieczność intensyfikacji działań kierowanych przede wszystkim do rodzin, uwzględniające m.in. tworzenie nowych oraz wsparcie istniejących miejsc pracy, poprawę systemu edukacji i opieki nad dziećmi oraz rozwój usług dla ludzi starszych⁴.

W dokumencie **Umowa partnerstwa, Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020, w ramach celu tematycznego 9 (CT 9) Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją** umowa przewiduje, że działania finansowane ze środków EFRR zostaną przeznaczone m.in. na wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. przyzakładowych), klubów dziecięcych, oddziałów żłobkowych oraz na działania na rzecz zwiększania liczby miejsc w istniejących placówkach (realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące wyposażenia, dostosowania, adaptacji lub modernizacji infrastruktury niezbędnej do świadczenia tych usług, a w uzasadnionych przypadkach również budowy nowych obiektów). Wsparcie z EFRR w CT 9 przeznaczone na zwiększenie dostępności do usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie nowych miejsc w żłobkach jest uzupełnieniem interwencji w ramach celu tematycznego 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników* (CT 8) przeznaczonej na działania umożliwiające godzenia życia zawodowego i prywatnego⁵.

Deficyt miejsc w żłobkach jest widoczny w miastach, jak również na wsiach, gdzie zapewnienie opieki nad dziećmi jest szczególnie istotne w kontekście możliwości godzenia życia prywatnego i zawodowego i prowadzi bezpośrednio do zwiększenia poziomu zatrudnienia (głównie kobiet).

Duże znaczenie, szczególnie w kontekście powrotu na rynek pracy, w obliczu wyzwań związanych z zachodzącymi obecnie w kraju przemianami demograficznymi (starzenie się społeczeństwa, niski poziom dzietności, migracje wewnętrzne i zewnętrzne) ma zapewnienie opieki nad dziećmi poniżej 3 roku życia. W 2012 r. instytucjonalnymi formami opieki objętych było w Polsce ok. 3,8% populacji dzieci w miastach i znikomy odsetek dzieci na wsi⁶.

⁴ Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego do roku 2020, Kielce 2013.

⁵ Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa partnerstwa, maj 2014.

⁶ Tamże.

2. OCENA ZAPOTRZEBOWANIA

2.1 Ocena zapotrzebowania według danych pozyskanych z GUS (BDL)

W podrozdziale wykorzystano najnowsze dane, tj. dane za 2018 rok, zamieszczone na stronie Głównego Urzędu Statystycznego. W 2018 roku terytorium Polski zamieszkiwało 38 411 148 osób, z czego 1 167 837 dzieci w wieku do lat trzech, co stanowiło 3,04% całej populacji. Podobnie jak w poprzednim roku kalendarzowym największą liczbę dzieci z podanej grupy wiekowej odnotowano w województwie mazowieckim – 181 988 (15,58%). Na kolejnych miejscach uplasowały się województwa: śląskie – 129 595 (11,10%) dzieci w tym wieku, wielkopolskie – 116 771 (10,00%) dzieci i małopolskie – 112 712 (9,65%). W województwie świętokrzyskim było 31 966 (2,74%) dzieci do lat trzech. Mniej dzieci w tej grupie wiekowej zamieszkiwało tylko w województwie lubuskim – 29 284 (2,51%) i opolskim – 26 110 (2,24%).

Tabela 1. Liczba dzieci w wieku do 3 lat wg województw w 2018 r.

Lp.	Jednostka terytorialna	Dzieci w wieku do 3 lat ogółem	Struktura
1.	POLSKA	1 167 837	100,00%
2.	MAZOWIECKIE	181 988	15,58%
3.	ŚLĄSKIE	129 595	11,10%
4.	WIELKOPOLSKIE	116 771	10,00%
5.	MAŁOPOLSKIE	112 712	9,65%
6.	DOLNOŚLĄSKIE	83 590	7,16%
7.	POMORSKIE	80 039	6,85%
8.	ŁÓDZKIE	68 870	5,90%
9.	PODKARPACKIE	63 687	5,45%
10.	KUJAWSKO-POMORSKIE	60 101	5,15%
11.	LUBELSKIE	59 841	5,12%
12.	ZACHODNIOPOMORSKIE	46 981	4,02%
13.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	41 192	3,53%
14.	PODLASKIE	35 110	3,01%
15.	ŚWIĘTOKRZYSKIE	31 966	2,74%
16.	LUBUSKIE	29 284	2,51%
17.	OPOLSKIE	26 110	2,24%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL)

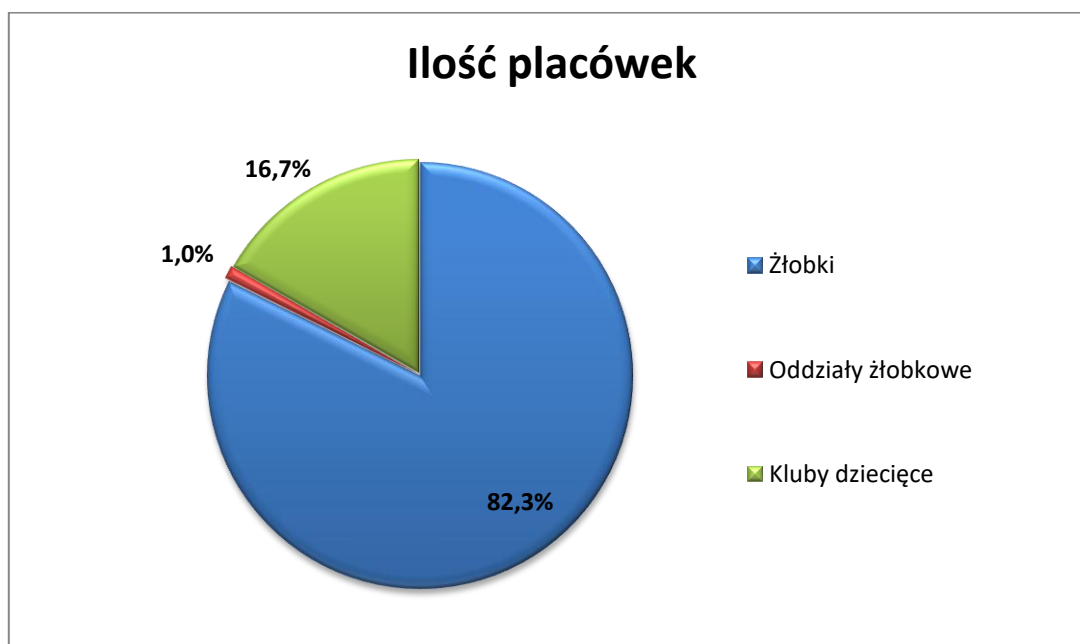
W 2018 roku, według najbardziej aktualnych danych GUS, w Polsce działało w sumie 3 776 placówek zajmujących się opieką nad dziećmi do lat 3 (o 656 więcej niż w 2017 roku), w tym 3 107 żłobki, 632 kluby dziecięce i 37 oddziałów żłobkowych (odpowiednio 82,28%, 16,74% i 0,98% ogółu wszystkich placówek tego typu).

Tabela 2. Rodzaje oraz liczba placówek w Polsce w 2018 r.

Placówka	Żłobki	Oddziały żłobkowe	Kluby dziecięce	Razem
Ilość placówek	3107	37	632	3 776
Struktura	82,28%	0,98%	16,74%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL).

Wykres 1. Rodzaje oraz ilość placówek w Polsce w 2018r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL).

Najwięcej placówek zajmujących się opieką nad dziećmi do lat 3 w kraju było w województwach: mazowieckim – 686 (18,2% ogółu placówek tego typu w kraju), małopolskim – 406 (10,8%) dolnośląskim – 394 (10,4%) i wielkopolskim – 386 (10,2%). **Najmniej placówek tego typu, bo zaledwie 65 (1,7%), odnotowano w województwie świętokrzyskim.** Województwa, w których liczba placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem była poniżej 3% to: podlaskie – 101 placówek (2,7%), opolskie – 99 placówek (2,6%), lubuskie – 97 (2,6%) warmińsko-mazurskie – 91 placówek (2,4%).

Biorąc pod uwagę liczbę żłobków w województwie świętokrzyskim w 2018 r., było ich najmniej w skali kraju, zaledwie 53, co oznacza wzrost o 10 w stosunku do roku ubiegłego. W porównaniu do roku 2017, w regionie świętokrzyski mniej zmieniła się ilość oddziałów żłobkowych. Ilość klubów dziecięcych zwiększyła się z 8 do 11 i jest na przedostatnim miejscu w skali kraju (mniej, bo tylko 8 klubów dziecięcych było w województwie opolskim).

Tabela 3. Placówki zajmujące się opieką nad dzieckiem do lat 3 wg województw w 2018 r.

Lp.	Jednostka terytorialna	Żłobki	Oddziały żłobkowe	Kluby dziecięce	Razem	Struktura
1.	POLSKA	3107	37	632	3776	100,0%
2.	MAZOWIECKIE	579	1	106	686	18,2%
3.	MAŁOPOLSKIE	336	1	69	406	10,8%
4.	DOLNOŚLĄSKIE	330	9	55	394	10,4%
5.	WIELKOPOLSKIE	327	3	56	386	10,2%
6.	ŚLĄSKIE	309	1	58	368	9,7%
7.	POMORSKIE	191	0	81	272	7,2%
8.	ŁÓDZKIE	147	5	44	196	5,2%
9.	PODKARPACKIE	148	0	25	173	4,6%
10.	ZACHODNIOPOMORSKIE	134	3	25	162	4,3%
11.	KUJAWSKO-POMORSKIE	112	2	30	144	3,8%
12.	LUBELSKIE	116	2	18	136	3,6%
13.	PODLASKIE	83	1	17	101	2,7%
14.	OPOLSKIE	88	3	8	99	2,6%
15.	LUBUSKIE	77	5	15	97	2,6%
16.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	77	0	14	91	2,4%
17.	ŚWIĘTOKRZYSKIE	53	1	11	65	1,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL).

Najwięcej placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim w 2018 r. było w Kielcach – 21 oddziałów (co stanowiło 32,31% ogółu placówek w świętokrzyskim). Kolejnymi powiatami, w których znajdowały się placówki, zajmujące się opieką nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim, były powiaty: kielecki – z ilością 9 placówek (13,85%) oraz starachowicki z ilością 8 placówek (12,31%) Najmniej placówek, bo tylko 1, odnotowano w powiecie pińczowskim oraz kazimierskim (1,54%).

Należy zaznaczyć, że w 2018 r. w powiecie włoszczowskim nie było żadnej placówki zajmującej się opieką nad dziećmi do lat 3.

Tabela 4. Placówki zajmujące się opieką nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim wg powiatów w 2018 r.

Lp.	Jednostka terytorialne	Żłobki	Oddziały żłobkowe	Kluby dziecięce	Razem	Struktura
1.	Miasto Kielce	18	0	3	21	32,31%
2.	Powiat kielecki	9	0	0	9	13,85%
3.	Powiat starachowicki	6	0	2	8	12,31%
4.	Powiat skarżyski	4	0	3	7	10,77%
5.	Powiat staszowski	3	0	2	5	7,69%
6.	Powiat konecki	2	0	1	3	4,62%
7.	Powiat buski	2	0	0	2	3,08%
8.	Powiat jędrzejowski	2	0	0	2	3,08%
9.	Powiat opatowski	2	0	0	2	3,08%
10.	Powiat ostrowiecki	2	0	0	2	3,08%
11.	Powiat sandomierski	2	0	0	2	3,08%
12.	Powiat kazimierski	1	0	0	1	1,54%
13.	Powiat pińczowski	0	1	0	1	1,54%
RAZEM		53	1	11	65	100,00%

Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL).

W Polsce w 2018 r. było 137583 miejsc w placówkach zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3. Najwięcej było ich w **województwie mazowieckim – 23 134 (16,81%)**, **dolnośląskim – 14 973 (10,88%)**, **śląskim – 14 386 (10,46%)**. **Poniżej 3 tysięcy miejsc było tylko w województwie świętokrzyskim – 2 450 miejsc (1,78%)**.

Tabela 5. Liczba miejsc w placówkach zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 wg województw w 2018 r.

L.p.	Jednostka terytorialna	Miejsca (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi)	Struktura
1.	POLSKA	137 583	100,00%
2.	MAZOWIECKIE	23 134	16,81%
3.	DOLNOŚLĄSKIE	14 973	10,88%
4.	ŚLĄSKIE	14 386	10,46%
5.	MAŁOPOLSKIE	14 118	10,26%
6.	WIELKOPOLSKIE	13 751	9,99%

L.p.	Jednostka terytorialna	Miejsca (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi)	Struktura
7.	POMORSKIE	7 725	5,61%
8.	ŁÓDZKIE	7 615	5,53%
9.	PODKARPACKIE	6 664	4,84%
10.	ZACHODNIOPOMORSKIE	6 466	4,70%
11.	KUJAWSKO-POMORSKIE	5 670	4,12%
12.	LUBELSKIE	5 031	3,66%
13.	OPOLSKIE	4 302	3,13%
14.	LUBUSKIE	4 164	3,03%
15.	PODLASKIE	4 004	2,91%
16.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3 130	2,27%
17.	ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 450	1,78%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (BDL).

Liczba dzieci objętych opieką w żłobkach w 2018 roku na obszarze kraju wynosiła 122 938 osób. Najwięcej dzieci przebywało w żłobkach w województwach: mazowieckim – 20 218 (16,45%), dolnośląskim – 13 898 (11,30%), śląskim – 12 946 (10,53%).

Świętokrzyskie pod tym względem zajmowało ostatnią lokatę z liczbą 2218 dzieci objętych opieką żłobkową (1,80% wszystkich dzieci objętych opieką żłobkową w kraju). Lepiej pod tym względem sytuacja wyglądała w województwach: warmińsko-mazurskim, gdzie liczba dzieci objętych wychowaniem żłobkowym wynosiła 2 851 (2,32%) i lubuskim – 3706 (3,01%).

Tabela 6. Liczba dzieci objętych opieką w żłobkach wg województw w 2018 r.

L.p.	Jednostka terytorialna	Dzieci objęte opieką żłobkową	Struktura
1.	POLSKA	122 938	100,00%
2.	MAZOWIECKIE	20 218	16,45%
3.	DOLNOŚLĄSKIE	13 898	11,30%
4.	ŚLĄSKIE	12 946	10,53%
5.	MAŁOPOLSKIE	12 089	9,83%
6.	WIELKOPOLSKIE	11 978	9,74%
7.	ŁÓDZKIE	6 873	5,59%
8.	POMORSKIE	6 687	5,44%
9.	PODKARPACKIE	6 209	5,05%
10.	ZACHODNIOPOMORSKIE	5 914	4,81%

L.p.	Jednostka terytorialna	Dzieci objęte opieką żłobkową	Struktura
11.	KUJAWSKO-POMORSKIE	4 878	3,97%
12.	LUBELSKIE	4 620	3,76%
13.	OPOLSKIE	4 127	3,36%
14.	PODLASKIE	3 726	3,03%
15.	LUBUSKIE	3 706	3,01%
16.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	2 851	2,32%
17.	ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 218	1,80%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL).

Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach to stosunek liczby wszystkich dzieci objętych opieką w żłobkach, oddziałach żłobkowych oraz od 2012 r. w klubach dziecięcych do liczby dzieci w grupie wieku do lat 3 (bez trzylatków). Jego wartość dla kraju w 2018 r. wynosiła 10,5%. Najwyższe wartości tego wskaźnika odnotowane zostały w województwie dolnośląskim – 16,6%, opolskim – 15,8%, lubuskim 12,7% i zachodniopomorskim 12,6%. Województwa, w których odsetek dzieci objętych wychowaniem żłobkowym był najniższy to: świętokrzyskie – 6,9% i warmińsko-mazurskie – 6,9%.

Tabela 7. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w Polsce w 2018 r.

Lp.	Jednostka terytorialna	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w %
1.	POLSKA	10,5
2.	DOLNOŚLĄSKIE	16,6
3.	OPOLSKIE	15,8
4.	LUBUSKIE	12,7
5.	ZACHODNIOPOMORSKIE	12,6
6.	MAZOWIECKIE	11,1
7.	MAŁOPOLSKIE	10,7
8.	PODLASKIE	10,6
9.	WIELKOPOLSKIE	10,3
10.	ŁÓDZKIE	10,0
11.	ŚLĄSKIE	10,0
12.	PODKARPACKIE	9,7
13.	POMORSKIE	8,4
14.	KUJAWSKO-POMORSKIE	8,1
15.	LUBELSKIE	7,7

Lp.	Jednostka terytorialna	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w %
16.	ŚWIĘTOKRZYSKIE	6,9
17.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	6,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Wśród powiatów województwa świętokrzyskiego, powiatem w którym odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach miał najwyższą wartość i osiągnął 18,1%, było miasto Kielce. Powiat staszowski wykazywał 8,4% odsetek dzieci objętych opieką żłobkową. W powiecie skarżyskim i starachowickim odsetek dzieci wyniósł w 2018 roku odpowiednio 8,2% i 7,3%. Jak wcześniej wspomniano, w powiecie włoszczowskim nie było placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3. Spośród powiatów województwa świętokrzyskiego, gdzie takie placówki funkcjonowały, najniższy procent dzieci objętych opieką w żłobkach odnotowano w powiecie jędrzejowskim, tj. 1,3%.

Tabela 8. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wg powiatów w województwie świętokrzyskim w 2018 r.

L.p.	Jednostka terytorialna	Odsetek dzieci objętych opieką w %
1.	Powiat m. Kielce	18,1
2.	Powiat staszowski	8,4
3.	Powiat skarżyski	8,2
4.	Powiat starachowicki	7,3
5.	Powiat kielecki	5,8
6.	Powiat ostrowiecki	4,9
7.	Powiat opatowski	4,2
8.	Powiat kazimierski	3,4
9.	Powiat konecki	3,2
10.	Powiat buski	2,2
11.	Powiat sandomierski	2,2
12.	Powiat pińczowski	1,6
13.	Powiat jędrzejowski	1,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (BDL).

2.2 Ocena zapotrzebowania według danych pozyskanych z emp@tii

Projekt emp@tia jest przedsięwzięciem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zwiększył on dostępność usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorców. W efekcie jego autoryzacji powstał Portal Informacyjno-Usługowy, w ramach którego każdy obywatel ma możliwość złożenia wniosku przez Internet na formularzu elektronicznym. Wnioski dotyczyć mogą spraw związanych z przyznaniem i wypłatą świadczeń rodzinnych i wychowawczych, z funduszu alimentacyjnego oraz z pomocy społecznej. Portal emp@tia dostarcza wiadomości w zakresie:

- informacji o polskim systemie pomocy społecznej,
- bieżących informacji dotyczących zmian prawnych,
- informacji dotyczących realizacji spraw związanych ze świadczeniami rodzinnymi i wychowawczymi, świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, opieki nad dziećmi do lat 3, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz adopcji,
- koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej,
- postępowania orzeczniczego o niepełnosprawności,
- informacji dotyczących systemów teleinformatycznych,
- rejestrów organizatorów i ośrodków prowadzących turnusy rehabilitacyjne.

W ramach projektu emp@tia działa *Rejestr Żłobków*. System obsługuje procesy, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dzieckiem do lat 3, które są realizowane przez wójta, burmistrza, prezydenta. Procesy te dotyczą realizacji wpisu żłobka lub klubu dziecięcego do rejestru żłobków/klubów dziecięcych, jak również opiekunów dziennych⁷ do wykazu opiekunów dziennych. System pozwolił na stworzenie rejestru centralnego żłobków/klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów na poziomie ministra ds. rodziny. Rejestr pokazuje dane placówki, w tym dane kontaktowe żłobka/klubu dziecięcego, godziny otwarcia, wysokość opłat, informacje o udzielanych zniżkach, dostosowanie placówki do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki, jak również liczbę miejsc oraz liczbę zapisanych dzieci.

W tym rozdziale dane zostały pozyskane właśnie z emp@tii – strony Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Najwięcej placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim odnotowano w Kielcach – 29 (37,18% wszystkich placówek w województwie), powiecie kieleckim – 11 (14,10%), powiecie starachowickim –

⁷ Opiekun dzienny – dziennym opiekunem jest osoba fizyczna sprawująca opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20. tygodnia życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3. rok życia (w wyjątkowych sytuacjach 4 rok życia), zatrudniana przez gminy, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Możliwość zatrudniania dziennego opiekuna na podstawie umowy o pracę została wprowadzona ustawą z dnia 4 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1217 i 1735), Sprawozdanie Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. Poz. 157) w 2015 r.

9 (11,53%). Na dzień 1 grudnia 2019 r. w każdym powiecie województwa funkcjonowała placówka świadcząca opiekę dzieciom do lat 3, łącznie 78 placówek (64 żłobki i 14 klubów dziecięcych).

Tabela 9. Placówki zajmujące się opieką nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim wg powiatów na dzień 1 grudnia 2019 r.

Lp.	Jednostka terytorialne	Żłobki	Kluby dziecięce	Razem	Struktura
1.	Powiat m. Kielce	24	5	29	37,18%
2.	Powiat kielecki	10	1	11	14,10%
3.	Powiat starachowicki	7	2	9	11,53%
4.	Powiat skarżyski	4	3	7	8,97%
5.	Powiat sandomierski	5	0	5	6,33%
6.	Powiat staszowski	2	2	4	5,12%
7.	Powiat konecki	2	0	2	2,57%
8.	Powiat ostrowiecki	2	0	2	2,57%
9.	Powiat buski	2	0	2	2,57%
10.	Powiat jędrzejowski	2	0	2	2,57%
11.	Powiat opatowski	2	0	2	2,57%
12.	Powiat kazimierski	1	0	1	1,28%
13.	Powiat włoszczowski	1	0	1	1,28%
14.	Powiat pińczowski	0	1	1	1,28%
RAZEM		64	14	78	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia ([adres internetowy portalu](#))

W związku ze zbliżającym się końcem obecnej perspektywy finansowej, konieczna jest realizacja wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego w sposób bardziej profilowany i ukierunkowany na obszary, które stanowią tzw. „białe plamy”. W celu ich wskazania poniżej zamieszczono tabele dotyczące rozmieszczenia placówek zajmujących się opieką żłobkową oraz prowadzących kluby dziecięce z podziałem na poszczególne gminy, miasta i powiaty woj. świętokrzyskiego.

Tabela 10. Opieka żłobkowa w woj. świętokrzyskim na dzień 1 grudnia 2019 r.

MIASTO KIELCE			
Lp.	Nazwa instytucji:	Adres	Liczba miejsc
1.	Niepubliczny żłobek „Maluchowo”	Sandomierska 161	18
2.	Żłobek „Bajkowe Motyle” Beata Ludwinek	ul. Nowy Świat 21	25
3.	Żłobek „Nido”	ul. Księdza Piotra Ściegiennego 30a	30
4.	„Hokus Pokus” Niepubliczny Żłobek	ul. Karczówkowska 5A lok. 117	49
5.	Żłobek Samorządowy Nr 12 w Kielcach	Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego 7	110
6.	Żłobek Samorządowy Nr 15 w Kielcach	Andrzeja Struga 6	130
7.	Żłobek Samorządowy Nr 17 w Kielcach	Jerzego Szajnowicza-Iwanowa 15	100
8.	Żłobek Samorządowy Nr 13 w Kielcach	Romualda 8	100
9.	Żłobek Samorządowy Nr 5 w Kielcach	Piekoszowska 49	145
10.	Żłobek „Małe Aniołki”	Wesoła 52A	33
11.	Żłobek Niepubliczny „Baja Patataja”	Prosta 13 lok. 1B	20
12.	Żłobek Zakładowy i Samorządowy „Uśmiech Malucha” Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach	Na Stoku 42a	70
13.	Żłobek „Kraina Bobasa i Malucha”	ul. Równa 15 lok. 2	20
14.	Żłobek „Nasza Babcia”	Klonowa 39A	20
15.	Żłobek „Lisek Witalisek”	ul. Juliusza Słowackiego 9	25
16.	Ewelina Bednarz Niepubliczny Żłobek ul. Pomorska 130 „Maluchowo”	ul. Pomorska 130	29
17.	Żłobek „Bajka”	ul. Miła 4 lok. 1	39
18.	Żłobek „Nasza Babcia 2”	ul. Maksymiliana Strasza 4	57
19.	Żłobek „Bajka 2”	ul. Szydłówek Górny 10 lok. 5	50
20.	Żłobek „Bajkowe Motyle” Beata Ludwinek	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 39	33

21.	Niepubliczny Żłobek „Nasza Babcia” Wrzosowa	ul. Wrzosowa 89	40	
22.	Żłobek „Nido” Karczówka	ul. Podklasztorna 76	12	
23.	Żłobek „Zielony Domek”	ul. Batalionów Chłopskich 141C	18	
24.	Niepubliczny Żłobek Mini College	ul. Klonowa 67	15	
RAZEM MIEJSC			1 188	
POWIAT KIELCECKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Gminny w Piekoszowie	Piekoszków	Czarnowska 54	38
2.	Żłobek Gminny w Łopusznie	Łopuszno	ul. Konecka 12A	47
3.	Żłobek Samorządowy „Raj Maluszka”	Masłów	Domaszowice 205A	20
4.	Miejsko-Gminny Żłobek w Daleszycach	Daleszyce	ul. Henryka Sienkiewicza 11C	47
5.	Żłobek Gminny w Strawczyńce	Strawczyn	ul. Żeromskiego 16 A	20
6.	Żłobek Gminny "RADosna POLanka Marii Skłodowskiej- Curie" w Radlinie	Górno	Radlin 79	58
7.	Żłobek Gminny w Nowinach	Sitkówka- Nowiny	ul. Parkowa 11	45
8.	Żłobek Samorządowy w Chęcinach	Chęciny	Os. Północ 8	48
9.	Żłobek „Wesołe Misie”	Chmielnik	ul Mielczarskiego 7	44
10.	Żłobek Gminny w Cedzynie	Górno	ul. Mała 1	46
RAZEM MIEJSC			487	
POWIAT STARACHOWICKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „Re-Re-Kum-Kum”	Starachowice	ul. Stanisława Staszica 25	18
2.	Niepubliczny Żłobek „Akademia Kwadrat”	Starachowice	ul. Długa 11	53
3.	Żłobek Niepubliczny „NORLANDIA”	Starachowice	ul. Bankowa 5	40
4.	Żłobek Bajka w Gminie Pawłów	Pawłów	Pawłów 89	15
5.	Prywatny Żłobek „Gucio”	Starachowice	ul. Podgórze 109 lok. 3	40
6.	Niepubliczny Żłobek „Kreatywne Nutki”	Starachowice	al. Armii Krajowej 19	24

7.	Żłobek „Re-Re-Kum-Kum”	Starachowice	Ul. Kościelna 7	64
RAZEM MIEJSC				254
POWIAT SKARŻYSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Miejski nr 1	Skarżysko-Kamienna	ul. Paryska 223	24
2.	Żłobek Miejski nr 2	Skarżysko-Kamienna	ul. Wojciecha Kossaka 5	24
3.	Żłobek Miejski nr 3	Skarżysko-Kamienna	ul. Rynek 63	30
4.	Prywatny Żłobek „Baby World” w Skarżysku-Kamiennej	Skarżysko-Kamienna	ul. Sokoła 38	20
RAZEM MIEJSC				108
POWIAT STASZOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „Świat Dziecka” w Staszowie	Staszów	ul. Jana Pawła II 17a	26
2.	Żłobek w Staszowie	Staszów	ul. Jana Kilińskiego 20	58
RAZEM MIEJSC				84
POWIAT KONECKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „Bajkowa Kraina” w Końskich	Końskie	ul. Towarowa 4	25
2.	Niepubliczny Żłobek „Słoneczko”	Końskie	ul. Partyzantów 12	30
RAZEM MIEJSC				55
POWIAT OSTROWIECKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „PAJACYK”	Ostrowiec-Świętokrzyski	Ogrody 16	70
2.	Niepubliczny Żłobek Integracyjny „Zielony Krokodyl” Emilia Mrugała	Ostrowiec-Świętokrzyski	ul. Sławomira Czerwińskiego 3	36
RAZEM MIEJSC				106

POWIAT BUSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „Smerfik”	Busko-Zdrój	ul. ppłk. Srogiego 1	20
2.	Żłobek „Kraina Uśmiechu”	Busko-Zdrój	ul. Widuchowska 81	25
RAZEM MIEJSC				45
POWIAT JĘDRZEJOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „BAJKA”	Jędrzejów	ul. Krótka 4	30
2.	Niepubliczny Żłobek „TĘCZA”	Małogoszcz	ul. Jędrzejowska lok. 15	20
RAZEM MIEJSC				50
POWIAT SANDOMIERSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek „Dziecięcy Świat”	Dwikozy	Mściów 100	16
2.	Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym Nr 5 w Sandomierzu	Sandomierz	ul. Portowa 28	25
3.	Żłobek Gminny w Koprzywnicy	Koprzywnica	ul. Szkolna 6A	20
4.	Niepubliczne Przedszkole „Różowy Stoń” oddział żłobkowy	Sandomierz	ul. Długa 37	20
5.	Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym nr 6 w Sandomierzu	Sandomierz	ul. Por. Tadeusza Króla 3	27
RAZEM MIEJSC				108
POWIAT OPATOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek "Raj Malucha"	Opatów	ul. Stefanii Sempołowskiej 3	25
2.	Żłobek „U Skłodowskiej” w Ożarowie	Ożarów	os. Wzgórze 56	25
RAZEM MIEJSC				50
POWIAT KAZIMIERSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba

				miejsc
1.	Żłobek „Bajkowa Chatka”	Kazimierza-Wielka	ul. Stolarska C 19	30
RAZEM MIEJSC				30
POWIAT WŁOSZCZOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Samorządowy Żłobek we Włoszczowie	Włoszczowa	ul. Różana 18	20
RAZEM MIEJSC				20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia

W roku szkolnym 2019/2020 w województwie świętokrzyskim przygotowano w żłobkach 2 585 miejsc, jednak nie w każdej placówce została zapisana maksymalna liczba dzieci. Dla przykładu Niepubliczny Żłobek „Hokus Pokus” z Kielc posiadał 49 miejsc, a zapisano tylko 15 dzieci; Żłobek w Staszowie mieszczący się przy ulicy Jana Kilińskiego na 58 wolnych miejsc przyjął 38 dzieci, podobnie jak dwa żłobki ze Starachowic (Żłobek Niepubliczny „Norlandia” oraz Niepubliczny Żłobek „Kreatywne Nutki”). Odnotowano również przypadki przyjęcia większej liczby dzieci niż początkowo zakładano. Taka sytuacja miała miejsce w Żłobku Zakładowym i Samorządowym „Uśmiech Malucha” Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach, w którym na 70 miejsc przypadło 86 dzieci, z kolei w Żłobku Samorządowym nr 17 w Kielcach zapisano 15 dzieci więcej, a w Żłobku Samorządowy nr 13 w Kielcach sześcioro. W roku szkolnym 2019/2020 miasto Kielce mogło objąć opieką żłobkową 1 188 dzieci, to aż 45,96% wszystkich miejsc oferowanych w województwie świętokrzyskim. Powiat kielecki był w stanie zagwarantować opiekę dla 487 dzieci (18,84%), starachowicki dla 254 (9,83%), a skarżyski i sandomierski po równo dla 108 dzieci (4,18%).

Tabela 11. Liczba miejsc w żłobkach z podziałem na powiaty.

Lp.	Jednostka terytorialne	Ilość miejsc w żłobkach	Struktura
1.	Miasto Kielce	1 188	45,96%
2.	Powiat kielecki	487	18,84%
3.	Powiat starachowicki	254	9,83%
4.	Powiat skarżyski	108	4,18%
5.	Powiat sandomierski	108	4,18%
6.	Powiat ostrowiecki	106	4,10%
7.	Powiat staszowski	84	3,25%
8.	Powiat konecki	55	2,13%

Lp.	Jednostka terytorialne	Ilość miejsc w żłobkach	Struktura
9.	Powiat opatowski	50	1,93%
10.	Powiat jędrzejowski	50	1,93%
11.	Powiat buski	45	1,74%
12.	Powiat kazimierski	30	1,16%
13.	Powiat włoszczowski	20	0,77%
14.	Powiat pińczowski	0	0,00%
RAZEM		2 585	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia

Oprócz opieki żłobkowej w województwie świętokrzyskim w sześciu powiatach (powiecie m. Kielce, kieleckim, starachowickim, skarżyskim, staszowskim i jędrzejowskim) funkcjonuje również 14 klubów dziecięcych, przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 12. Kluby dziecięce w woj. świętokrzyskim na dzień 1 grudnia 2019 r.

MIASTO KIELCE				
Lp.	Nazwa	Adres		Liczba miejsc
1.	„Klub Dziecięcy im. Kubusia Puchatka” w Kielcach	ul. Romualda Mielczarskiego 43		15
2.	„Kraina Bobasa i Malucha – Bis”	ul. Jerzego Bogumiła Puscha 7 lok. 127		16
3.	Klub Malucha „Radosna Kraina”	ul. Sadowa 12		15
4.	Klub dziecięcy „Złote Rybki”	ul. Złota 15 lok. U4		24
5.	Klub Dziecięcy „Domisiowo”	ul. Pomorska 152		14
RAZEM MIEJSC				84
POWIAT KIELCECKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	„Świat Ninio” Izabela Mazur	Masłów	ul. Walerego Przyborowskiego 88A	24
RAZEM MIEJSC				24
POWIAT STARACHOWICKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Klub dziecięcy w gminie Pawłów	Pawłów	Jadowniki 49	16

2.	Re-Re-Kum-Kum	Starachowice	ul. Stanisława Staszica 25	17
RAZEM MIEJSC				33
POWIAT SKARŻYSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	„Klub Kreatywnego Malucha”	Bliżyn	ul. Szydłowiecka 1B	9
2.	Klub Dziecięcy	Skarżysko-Kamienna	ul. Paryska 223	8
3.	Prywatny Klub Dziecięcy Nr 1 „Baby World” w Skarżysku-Kamiennej	Skarżysko-Kamienna	ul. Sokola 38	15
RAZEM MIEJSC				32
POWIAT STASZOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Klub Dziecięcy „Świat Dziecka” w Staszowie	Staszów	ul. Jana Pawła II 17a	30
2.	Klub Dziecięcy „Wesoły Pajacyk” w Staszowie	Staszów	ul. Jana Pawła II 17a	30
RAZEM MIEJSC				60
POWIAT JĘDRZEJOWSKI				
Lp.	Nazwa	Gmina	Adres	Liczba miejsc
1.	Klub Dziecięcy „Zaczarowany Ogród Montessori”	Jędrzejów	ul. Adolfa Dygasińskiego 126	25
RAZEM MIEJSC				25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia

Analizując powyższą tabelę należy zauważyć, że kluby dziecięce w województwie świętokrzyskim w roku szkolnym 2019/2020 mogły objąć opieką łącznie 258 dzieci. Najwięcej dzieci (równo po 30) mogły przyjąć dwa kluby z powiatu staszowskiego. Jednakże w jednej z placówek zapisano piętnaścioro dzieci, a Klub Dziecięcy „Świat Dziecka” w Staszowie nie zapisał żadnego dziecka. Powiat m. Kielce mógł objąć opieką 32,56% wszystkich dzieci, dla których przygotowano miejsca w klubach dziecięcych w woj. świętokrzyskim. Drugie miejsce w tabeli pod względem ilości miejsc w klubach dziecięcych odnotował powiat staszowski, który w roku szkolnym 2019/2020 mógł zapisać 60 dzieci w wieku do 3 lat (23,25%). Najmniejszą ilość dzieci mogły przyjąć kluby z powiatów: jędrzejowskiego – 25 miejsc i kieleckiego – 24 miejsca (odpowiednio 9,69% i 9,30%). W porównaniu do minionego roku

szkolnego zamknięto klub dziecięcy w powiecie koneckim, jednakże otwarto w powiecie jędrzejowskim. Żaden z klubów dziecięcych w województwie świętokrzyskim nie jest przepełniony.

Tabela 13. Liczba miejsc w klubach dziecięcych z podziałem na powiaty.

Lp.	Jednostka terytorialne	Ilość miejsc w klubach dziecięcych	Struktura
1.	Powiat m. Kielce	84	32,56%
2.	Powiat staszowski	60	23,25%
3.	Powiat starachowicki	33	12,79%
4.	Powiat skarżyski	32	12,41%
5.	Powiat jędrzejowski	25	9,69%
6.	Powiat kielecki	24	9,30%
RAZEM		258	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia

W województwie świętokrzyskim w 2019 roku było 78 placówek opieki dziecięcej do lat 3, z czego 64 żłobki i 14 kluby dziecięce. W porównaniu z rokiem 2018 przybyło 11 żłobków i 2 kluby. Na mapie województwa świętokrzyskiego nadal istnieją „białe plamy” w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3. W 62 gminach (65%) nie występują żadne placówki działające w tym obszarze (zob. tabela 16).

Tabela 14. Liczba żłobków i klubów dziecięcych w podziale na powiaty i gminy w latach 2018 i 2019. W tabeli zamieszczono gminy, w których wystąpiła przynajmniej jedna placówka.

	Liczba żłobków w 2018	Liczba żłobków w 2019	Liczba klubów w 2018	Liczba klubów w 2019
Powiat buski	2	2	0	1
Busko-Zdrój	2	2	0	1
Powiat jędrzejowski	2	2	0	1
Jędrzejów	1	1	0	1
Małogoszcz	1	1	0	0
Powiat kazimierski	1	1	0	0
Kazimierza Wielka	1	1	0	0
Powiat kielecki	8	10	1	0
Chęciny	0	1	0	0
Chmielnik	0	1	0	0
Daleszyce	1	1	0	0
Górno	1	2	0	0
Łopuszno	1	1	0	0
Mastów	1	1	1	0

	Liczba żłobków w 2018	Liczba żłobków w 2019	Liczba klubów w 2018	Liczba klubów w 2019
Morawica	1	0	0	0
Piekoszów	1	1	0	0
Sitkówka-Nowiny	1	1	0	0
Strawczyn	1	1	0	0
Powiat konecki	2	2	1	0
Końskie	2	2	0	0
Stąporków	0	0	1	0
Powiat m. Kielce	18	24	3	5
M. Kielce	18	24	3	5
Powiat opatowski	2	2	0	0
Opatów	1	1	0	0
Ożarów	1	1	0	0
Powiat ostrowiecki	2	2	0	0
Ostrowiec Świętokrzyski	2	2	0	0
Powiat sandomierski	2	5	0	0
Dwikozy	1	1	0	0
Koprzywnica	0	1	0	0
Sandomierz	1	3	0	0
Powiat skarżyski	4	4	3	3
Bliżyn	0	0	1	0
Łączna	0	0	0	1
Skarżysko- Kamienna	4	4	2	2
Powiat starachowicki	6	7	2	2
Pawłów	1	1	1	0
Starachowice	5	6	1	2
Powiat staszowski	3	2	2	2
Połaniec	1	0	0	0
Staszów	2	2	2	2
Powiat włoszczowski	1	1	0	0
Włoszczowa	1	1	0	0
Suma końcowa	53	64	12	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia

W województwie świętokrzyskim na dzień 1.12.2019 r. funkcjonuje 31 opiekunów dziennych, z czego aż 23 (74%) w powiecie opatowskim, a w powiatach m. Kielce i starachowickim po 4 (13%). Najwięcej opiekunów jest w gminie Opatów – 8. Łącznie pod opieką opiekunów dziennych znajduje się 98 dzieci.

Tabela 15. Liczba opiekunów dziennych w podziale na powiaty i gminy – stan na 1.12.2019 r.

Lp.	Liczba dzieci powierzonych	
	Powiat m. Kielce	4
	Kielce	4
1.	Anna Tomzik	4
2.	Marta Matuszewska	0
3.	Monika Podczas	0
4.	Zofia Chałacińska	0
	Powiat opatowski	74
	Iwaniska	6
1.	Joanna Angelika Kaczmarczyk-Prasał	3
2.	Marta Radwańska	3
	Opatów	24
1.	Agnieszka Gołyska	3
2.	Agnieszka Kustrzepa	3
3.	Anna Goraj	3
4.	Anna Iskra	3
5.	Izabela Kita	3
6.	Karolina Hamera	3
7.	Magda Matuszczyk	3
8.	Mariola Gębka	3
	Ożarów	3
1.	Barbara Choda	3
	Sadowie	21
1.	Małgorzata Wysocka	3
2.	Agnieszka Dąbrowska	3
3.	Justyna Katarzyna Paluch	3
4.	Karolina Kania	3
5.	Malwina Żelazowska	3
6.	Monika Kawa	3
7.	Sandra Żelazowska	3
	Tarłów	12
1.	Anita Kucharczyk	4
2.	Magdalena Jesionek	4
3.	Magdalena Kędziora	4
	Wojciechowice	8
1.	Anna Agnieszka Bądzwól	4
2.	Monika Mroczek	4
	Powiat starachowicki	20
	Brody	20
1.	Izabela Zaczek	5
2.	Kamila Pater	5

Lp.	Liczba dzieci powierzonych	
3.	Marlena Dwojak	5
4.	Renata Kusiak	5
	Suma końcowa	98

Tabela 16. Lista gmin, w których nie wystąpiła żadna placówka opieki nad dzieckiem do lat 3.

Powiat buski	Powiat konecki	Powiat sandomierski
Gnojno	Fałków	Łonów
Nowy Korczyn	Gowarczów	Obrazów
Pacanów	Radoszyce	Samborzec
Solec-Zdrój	Ruda Maleniecka	Wilczyce
Stopnica	Słupia Konecka	Zawichost
Tuczępy	Smyków	Powiat skarżyski
Wiślica	Powiat opatowski	Skarżysko Kościelne
Powiat jędrzejowski	Bačkowice	Suchedniów
Imielno	Lipnik	Powiat starachowicki
Nagłowice	Powiat ostrowiecki	Wąchock
Oksa	Bałtów	Powiat staszowski
Sędziszów	Bodzechów	Bogoria
Słupia	Ćmielów	Łubnice
Sobków	Kunów	Oleśnica
Wodzisław	Waśniów	Osiek
Powiat kazimierski	Powiat pińczowski	Rytwiany
Bejsce	Działoszyce	Szydłów
Czarnocin	Kije	Powiat włoszczowski
Opatowiec	Michałów	Kluczewsko
Skalbmierz	Pińczów	Krasocin
Powiat kielecki	Złota	Moskorzew
Bieliny		Radków
Miedziana Góra		Secemin
Mniów		
Nowa Słupia		
Pierzchnica		
Raków		
Zagnańsk		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z portalu emp@tia oraz w oparciu o umowy podpisane z Beneficjentami w 2019 r. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Poddziałania 8.1.1 RPOWŚ 2014-2020.

2.3 Realizacja projektu „Maluch” w 2019 roku

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej działając na podstawie art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457) w marcu 2011 roku po raz pierwszy ogłosiło **Program „Maluch”**. Celem programu jest realizacja polityki rodzinnej rządu poprzez dofinansowywane, w formie dotacji celowej z budżetu państwa, działania na rzecz rozwoju i utrzymania infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tj.: żłobków, klubów dziecięcych i miejsc u dziennych opiekunów. Okres funkcjonowania programu „Maluch” pokazuje dynamiczny wzrost liczby instytucji, jak i miejsc opieki dofinansowanej z programu. W 2019 roku na program ten Ministerstwo przeznaczyło kwotę 450 000 000 zł. Program „MALUCH+” w 2019 r realizowany jest w jednej edycji złożonej z 4 modułów, w których są dofinansowywane działania na rzecz rozwoju i utrzymania infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tj. żłobków, klubów dziecięcych i miejsc u dziennych opiekunów.

Moduł 1 (dla jst) – obejmował utworzenie w 2019 r. nowych miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a także zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki.

Moduł 1a – zakładał dofinansowywanie zadania na terenie tych gmin, gdzie nie funkcjonują żłobki lub kluby dziecięce, a zadanie dotyczyło utworzenia miejsc dla nie więcej niż 20% dzieci w rocznikach 1-2 w gminie, a wnioskowana wysokość dotacji nie przekraczała 3 mln zł.

W module tym z województwa świętokrzyskiego dofinansowanie otrzymał:

1. Żłobek „Raj Maluszka” w Sędziszowie, na utworzenie 32 miejsc w żłobku;
2. Klub Dziecięcy w Pińczowie, ul. 7 Źródła 7, 28-400 Pińczów, na utworzenie 30 miejsc w żłobku;
3. Żłobek w Kazimierzy Wielkiej, ul. T. Kościuszki, 28-500 Kazimierza Wielka, na utworzenie 47 miejsc;
4. Żłobek w Klimontowie „Kraina Malucha”, ul. Szkolna 1, 27-640 Klimontów, na utworzenie 13 miejsc w żłobku.

Moduł 1b – dofinansowane zostały zadania realizowane na terenie gmin, gdzie na dzień składania oferty konkursowej:

- 1) funkcjonowały żłobki lub kluby dziecięce lub,
- 2) nie funkcjonowały żłobki lub kluby dziecięce, ale zadanie dotyczyło utworzenia miejsc dla więcej niż 20% dzieci w rocznikach 1-2 w gminie lub wnioskowana wysokość dofinansowania na zadanie polegające na tworzeniu nowych miejsc opieki w gminie, a wnioskowana wysokość dotacji przekraczała 3 mln zł.

W module tym z województwa świętokrzyskiego dofinansowanie otrzymał:

1. Żłobek Samorządowy nr 13/Filia Żłobka Samorządowego nr 13, ul. Fryderyka Chopina 3, 25-001 Kielce, na utworzenie 60 miejsc w żłobku;

2. Żłobek w Cedzynie, gmina Górno, ul. Mała 1, 25-900 Kielce, na utworzenie 46 miejsc w żłobku;
3. Żłobek Gminny, ul. Czarnowska 54, 26-066 Piekoszków, na utworzenie 26 miejsc w żłobku.

Moduł 2 (dla gmin) – miał zapewnić funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tworzonych przez gminy z udziałem programu „MALUCH”.

W województwie świętokrzyskim dofinansowanie otrzymały placówki:

1. Żłobek w Koprzywnicy, ul. Szkolna 6a, 27-660 Koprzywnica;
2. Żłobek Samorządowy w Chęcinach, os. Północ 8, 26-060 Chęciny;
3. Żłobek Samorządowy nr 5, ul. Piekoszowska 49, 25-735 Kielce;
4. Żłobek Samorządowy nr 12, ul. Gałczyńskiego 7, 25-409 Kielce;
5. Żłobek Samorządowy nr 13, ul. Romualda 8, 25-322 Kielce;
6. Żłobek Samorządowy nr 15, ul. Struga 6, 25-548 Kielce;
7. Żłobek Samorządowy nr 17, ul. J. Szajnowicza-Iwanowa 15, 25-636 Kielce;
8. Żłobek Zakładowy i Samorządowy „Uśmiech Malucha” Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach, oś. Na stoku 42a, 25-437 Kielce;
9. Marlena Dwojak, Adamów, ul. Kościelna 2, 27-230 Brody;
10. Izabela Zaczek, Adamów, ul. Kościelna 2, 27-230 Brody;
11. Kamila Pater, Ruda, ul. Widok 1, 27-230 Brody;
12. Renata Kusiak, Ruda, ul. Widok 1, 27-230 Brody;
13. Żłobek Samorządowy „Raj Maluszka”, Domaszowice 205a, 25-351 Kielce;
14. Miejsko-Gminny Żłobek w Daleszycach, ul. Sienkiewicza 11c, 26-021 Daleszyce;
15. Żłobek „Kraina Malucha”, ul. Madalińskiego 1, 28-203 Połaniec;
16. Żłobek we Włoszczowie, ul. Różana, 29-100 Włoszczowa;
17. Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Sandomierzu, ul. Portowa 28, 27-600 Sandomierz;
18. Samorządowy Żłobek w Bilczy, ul. Szkolna 2, 26-026 Morawica;
19. Żłobek Gminny w Łopusznie, ul. Konecka 12a, 26-070 Łopuszno;
20. Żłobek Gminny w Piekoszowie, ul. Czarnowska 54, 26-065 Piekoszków;
21. Żłobek Gminny w Strawczynie, ul. Żeromskiego 16a, 26-067 Strawczyn;
22. Żłobek w Staszowie, ul. Kilińskiego 20, 28-200 Staszów.
23. Żłobek „Świat Dziecka”, ul. Jana Pawła II 17a, 28-200 Staszów;
24. Klub Dziecięcy „Świat Dziecka”, ul. Jana Pawła II 17a, 28-200 Staszów;
25. Żłobek Miejski nr 1, ul. Paryska 223, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
26. Żłobek Miejski nr 2, ul. Kossaka 5, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
27. Żłobek Miejski nr 3, ul. Rynek 63, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
28. Klub Dziecięcy, ul. Paryska 223, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
29. Żłobek Gminny „Radosna Polanka Marii Skłodowskiej Curie” w Radlinie.

Moduł 3 (dla podmiotów innych niż jst) – przeznaczony był na utworzenie w 2019 r. nowych miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i zapewnienie ich funkcjonowania.

Z tego modułu dofinansowanie otrzymały poniżej wymienione placówki z województwa świętokrzyskiego:

1. Żłobek „Bajka 2”, ul. Szydłówek Górny 10, 25-411 Kielce;
2. Żłobek „Wesołe Misie”, ul. Mielczarskiego 7, 26-020 Chmielnik;
3. Klub Dziecięcy „Zaczarowany Ogród”, ul. Dygasińskiego 126, 28-300 Jędrzejów;
4. Żłobek „Re-Re-Kum-Kum”, ul. Staszica 25, 27-200 Starachowice;
5. Żłobek „Bajkowe Motyle” Beata Ludwinek, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 39, 25-431 Kielce;
6. Niepubliczne Przedszkole „Różowy Stoń”, ul. A. Dobkiewicza 12, 27-600 Sandomierz.

Moduł 4 (dla podmiotów innych niż jst) – miał zapewnić funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W województwie świętokrzyskim dofinansowanie otrzymały placówki:

1. Żłobek „Nido”, ul. Ks. P. Ściegiennego 30a, 25-033 Kielce;
2. Żłobek „Małe Aniołki”, ul. Wesoła 52a, 25-353 Kielce;
3. Niepubliczny Żłobek „Maluchowo”, ul. Pomorska 130, 25-349 Kielce;
4. Niepubliczny Żłobek „Maluchowo” ul. Sandomierska 161, 25-329 Kielce;
5. Żłobek „Bajkowa Chatka”, ul. Stolarska c 19, 28-500 Kazimierza Wielka;
6. Niepubliczny Żłobek „Akademia Kwadrat”, ul. Długa 11, 27-200 Starachowice;
7. „Zielony Krokodyl” Niepubliczny Żłobek Integracyjny Emilia Mrugała, ul. S. Czerwińskiego 3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski;
8. Żłobek „Smerfik”, ul. Ppłk-a Srogiego 1, 28-100 Busko-Zdrój;
9. Prywatny Żłobek „Baby World” w Skarżysku-Kamiennej, ul. Sokola 38, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
10. Prywatny Klub Dziecięcy „Baby World” w Skarżysku-Kamiennej, ul. Sokola 38, 26-110 Skarżysko-Kamienna;
11. Żłobek „Kraina Bobasa i Malucha”, ul. Równa 15/2, 25-016 Kielce;
12. Klub Dziecięcy „Kraina Bobasa i Malucha Bis”, ul. Puscha 7/127, 25-635 Kielce;
13. Żłobek Niepubliczny „Baja Patataja”, ul. Prosta 13/1b, 25-371 Kielce;
14. Żłobek „Lisek Witalisek”, ul. Słowackiego 9, 25-365 Kielce;
15. Żłobek „Dziecięcy Świat” w Mściowie, Mściów 100, 27-600 Sandomierz;
16. Żłobek „Bajka”, ul. Miła 4/1, 25-612 Kielce;
17. Żłobek „Re-Re-Kum-Kum”, ul. Staszica 25, 27-200 Starachowice;
18. Żłobek „Re-Re-Kum-Kum”, ul. Kościelna 7, 27-200 Starachowice;
19. Klub Dziecięcy „Re-Re-Kum-Kum”, ul. Staszica 25, 27-200 Starachowice;
20. Klub Malucha „Radosna Kraina”, ul. Sadowa 12, 25-028 Kielce;
21. Żłobek „Bajka”, ul. Krótka 4, 28-300 Jędrzejów;
22. Żłobek „Bajkowe Motyle” Beata Ludwinek, ul. Nowy Świat 21, 25-522 Kielce;
23. Monika Podczas, dzienny opiekun, ul. Tektoniczna 2/5, 25-640 Kielce;

24. Anna Tomzik-Kubina, dzienny opiekun, ul. Fałdowa 5/5, 25-640 Kielce;
25. Justyna Snochowska, dzienny opiekun, ul. Złota 15/U4, 25-015 Kielce;
26. Beata Wróblewska, dzienny opiekun, Złota 15/U4, 25-015 Kielce;
27. Marta Matuszewska, dzienny opiekun, ul. Zamenhofa 1/17, 25-553 Kielce;
28. Klub Dziecięcy Złote Rybki, ul. Złota 15/U4, 25-015 Kielce;
29. Irminda Kanarek, dzienny opiekun, ul. Zgody 10, 26-065 Piekoszów;
30. Marianna Bracha, dzienny opiekun, ul. Bazaltowa 15, 26-026 Bilcza;
31. Żłobek „Nasza Babcia”, ul. Strasza 4, 25-108 Kielce;
32. Żłobek „Nasza Babcia”, ul. Klonowa 39a, 25-553 Kielce;
33. Świat „Ninio”, ul. W. Przyborowskiego 88a, 25-351 Kielce;
34. Niepubliczny Żłobek „Raj Malucha”, ul. Sempołowska 3, 27-500 Opatów;
35. Żłobek Niepubliczny „Norlandia”, ul. Bankowa 5, 27-200 Starachowice.

W modułach 1, 2 oraz 4 przewidziano wsparcie dla dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki.

WNIOSKI

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. liczba dzieci do lat 3 wynosiła 31 966. **Po przeanalizowaniu sytuacji dotyczącej opieki nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że region świętokrzyski pod tym względem ma najbardziej niekorzystną sytuację w kraju.** W 2018 r. w województwie świętokrzyskim było najmniej placówek tego typu, bo tylko 65, co stanowi zaledwie 1,7% instytucji zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 w Polsce. Nadmienić należy, że wśród 14 powiatów województwa świętokrzyskiego tylko w jednym (powiat włoszczowski) nie było żadnej placówki zajmującej się opieką nad dzieckiem do lat 3⁸. W 8 powiatach znajdujących się na obszarze województwa świętokrzyskiego liczba placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 nie przekraczała 5 placówek. Jedynie w mieście Kielce liczba tego typu placówek przekroczyła 10 (na terenie miasta Kielce funkcjonowało 21 placówek tego typu).

W województwie świętokrzyskim było najmniej w kraju miejsc w placówkach zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3. Ich liczba wynosiła 2 450, co stanowiło tylko 1,78% placówek tego typu w Polsce. **Biorąc pod uwagę liczbę dzieci objętych opieką żłobkową w 2018 r., województwo świętokrzyskie również pod tym względem plasuje się na ostatnim miejscu w kraju.** W regionie świętokrzyskim opieką żłobkową objętych było tylko 2 218 dzieci, co stanowi zaledwie 1,8% wszystkich dzieci objętych opieką żłobkową w kraju. Powiatem, w którym zanotowano największy odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach, było miasto Kielce, gdzie 18,1% dzieci do lat 3 było objętych opisywanym rodzajem opieki. Wśród powiatów, gdzie funkcjonowały placówki opieki nad dzieckiem do lat 3, najniższym odsetkiem dzieci przebywających w tego typu instytucjach charakteryzował się powiat jędrzejowski, tj. 1,3%. Zaznaczyć należy, że miasto Kielce było jedynym powiatem, gdzie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach był wyższy niż 10%.

Województwo świętokrzyskie znajduje się w grupie województw o najtrudniejszej sytuacji demograficznej w kraju, związanej z ubytkiem ludności, jak i procesami starzenia się społeczeństwa (od roku 2007 do 2018 liczba ludności regionu zmniejszyła się o 34 004 osób i wyniosła 1 241 546 osób). Należy zaznaczyć, że dotychczas żaden rocznik naukowy ani badawczy nie zrobił prognozy demograficznej w podziale na gminy.

Jednym ze sposobów na odwrócenie niekorzystnych zjawisk demograficznych jest zwiększenie liczby placówek zajmujących się opieką nad dzieckiem do lat 3 w regionie oraz zwiększenie miejsc w już istniejących. W związku z powyższym proponuje się objąć wsparciem funkcjonujące oraz tworzone nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 na

⁸ Według danych pozyskanych z BDL powiat włoszczowski w 2018 r. nie posiadał żadnej placówki, zajmującej się opieką nad dzieckiem do lat 3. Natomiast według danych zamieszczonych na portalu empatia.pl w 2018 r. w powiecie włoszczowskim oddany został do użytku Samorządowy Żłobek we Włoszczowie, przy ulicy Różanej 18.

obszarze całego województwa świętokrzyskiego. Przy czym w pierwszej kolejności wsparciem powinny zostać objęte gminy, na obszarze których nie funkcjonują placówki zajmujące się opieką nad dziećmi do lat 3. Następnie wsparcie powinno być kierowane do powiatów, gdzie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach nie przekracza 5% oraz w dalszej kolejności do powiatów, gdzie procent dzieci objętych opieką w żłobkach jest wyższy.

Zestawiając dane z portalu emp@tia dotyczące ilości placówek w województwie świętokrzyskim na dzień 1.12.2018 r. oraz dane na dzień 1.12.2019 r. zauważyć należy, że w skali roku liczba placówek zwiększyła się o 13. Duży wzrost (aż o 8 placówek) zauważyć można w mieście Kielce. W powiecie sandomierskim przybyło trzy placówki, a w powiecie kieleckim dwie. Po jednej placówce przybyło w powiecie pińczowskim i starachowickim. Bez zmian pozostała sytuacja w 7 powiatach: skarżyskim, ostrowieckim, buskim, jędrzejowskim, opatowskim, kazimierskim i włoszczowskim. Po jednej placówce zamknięto w powiecie koneckim i staszowskim. W zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 na mapie województwa świętokrzyskiego istnieją nadal „białe plamy”. W 62 gminach (65%) nie występują żadne placówki działające w tym obszarze.

Tabela 17. Zmiana liczby placówek opieki nad dzieckiem do lat 3 w województwie świętokrzyskim w okresie od 01.12.2018 r. do 01.12.2019 r.

łączna ilość placówek				
Lp.	Powiat	01.12.2018 r.	01.12.2019 r.	Zmiana
1.	Powiat m. Kielce	21	29	+8
2.	Powiat kielecki	9	11	+2
3.	Powiat skarżyski	7	7	b/z
4.	Powiat konecki	3	2	-1
5.	Powiat starachowicki	8	9	+1
6.	Powiat staszowski	5	4	-1
7.	Powiat ostrowiecki	2	2	b/z
8.	Powiat buski	2	2	b/z
9.	Powiat jędrzejowski	2	2	b/z
10.	Powiat sandomierski	2	5	+3
11.	Powiat opatowski	2	2	b/z
12.	Powiat pińczowski	-	1	+1
13.	Powiat kazimierski	1	1	b/z
14.	Powiat włoszczowski	1	1	b/z
Razem placówek		65	78	+13

BIBLIOGRAFIA

1. Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
2. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa partnerstwa, maj 2014.
3. Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego do roku 2020, Kielce 2013.
4. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr 45 poz.235).
5. Portal emp@tia.
6. Portal Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Maluch 2019 ([adres internetowy strony portalu](#)).